

Posudek diplomové práce Bc. Terezy Novotné

Typologie postav v románovém díle Dům duchů Isabel Allendeové

Nejslavnější román chilské autorky Isabel Allendeové je jistě dílem dobře známým a hojně studovaným, ale Tereza Novotná se přesto rozhodla se mu věnovat. Jako metodu zvolila zkoumání hlavních postav – což je jistě přístup vhodný, neboť se vlastně jedná o ságu několika generací rodiny Truebů.

Předložila práci, která nabízí nejen ponoření se do vztahů mezi románovými protagonisty a analýzu jejich jednání, ale i něco velmi osobitého; usuzuji, že je to podníceno vlastními zájmy: podívala se na postavy prizmatem jejich sepjetí s nejrůznějšími duchovními až ezoterickými naukami či dovednostmi. Tereza Novotná nezkoumá pravdivost či realnost jevů, jakými jsou levitace, komunikace s mrtvými, věšteství, apod., ale zaměřuje se na přítomnost těchto motivů v textu.

Nejprve však román zasazuje do historického a literárního kontextu. Poukazuje na těsné sepjetí s politickými a společenskými událostmi v Chile (Pinochetův puč a následná diktatura) a autorčinu zakotvenost v estetice magického realismu a postboomu. Ačkoliv jsou tyto kapitoly stručné, snaží se postihnout zásadní momenty a rysy. Autorka práce neopomíjí i souvislost se *Sto roky samoty*, neboť Isabel Allendeová byla stylem Garcíi Márqueze nepochybně ovlivněna (někteří kritici ji dokonce obviňovali z napodobování).

Kapitola věnovaná spiritualitě, kterou Tereza Novotná chápe jako nějaké nadpřirozeno spojené s duchovními silami, je – jak již bylo řečeno výše – cenná tím, že jednotlivé fenomény (vibrační vlny, numerologii, duchy či věštění) dokládá přímými citacemi z díla, někdy i ze zmíněného románu Garcíi Márqueze, a představuje tak možnost poněkud jiného čtení.

Analýze tří generací rodiny Truebů předchází shrnutí děje a teorie postav opřené hlavně o názory Bohumila Fořta. Tato kapitola se ve výsledku jeví jako téměř nadbytečná, protože není adekvátně aplikovaná při praktickém zkoumání postav.

To vychází především z komparace ženské protagonistky a mužského hrdiny v každé z generací (stručněji jsou zmíněny i některé vedlejší postavy). Autorka ukazuje ženské hrdinky jako komplexnější, propracovanější, čtenářky zajímavější a navíc jako ty, které jsou spjaty se zmíněnou spiritualitou. Přesto Tereza Novotná dokládá, že ani mužští hrdinové – především Esteban Trueba – nejsou schematičtí a i oni nabízejí několik poloh.

V diskusi bych se ráda vrátila k rozdílům mezi magickým realismem či nadpřirozenem v *Domě duchů* a ve *Sto rocích samoty*. Obě díla propojují silné historické zakotvení (onu „realistickou“ úroveň) s bohatou imaginací, fantazií, nadpřirozenem... ale viděla bych zde jeden důležitý rozdíl: u Allendeové je magické/fantastické atributem jen některých postav a mnozí další se na ně kvůli tomu dívají jako na podivíny; u Garcíi Márqueze je ono magické inherentně obsaženo v popisované realitě – není to překvapující ani pro vypravěče, ani pro většinu postav.

Práci bych vytkla jistou stylistickou nejistotu, která se projevuje podivnými či nečesky znějícími formulacemi (např. „spiritualita je prostoupena magickým realismem“, s. 21, domnívám se, že je tomu spíše naopak; „milovanou vnučkou Estebana“, s. 33, Estebanovou vnučkou, apod.). Autorka by měla také dbát na adekvátnost jistých výrazů („úchyl“, s. 47). Uvítala bych rovněž překlady citací ze sekundární literatury (např. s. 11).

Přes dílčí nedostatky Tereza Novotná předložila zajímavou práci, z níž je patrné zaujetí tématem; i práce se sekundární literaturou je zdařilá.

Práci tedy doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *velmi dobře*.

Praha, 9. 6. 2015

Mgr. Dora Poláková Ph. D.